

Motion till riksdagen 2005/06:So613

av **Sven Brus och Yvonne Andersson (kd)**

Bristen på kommunala bostäder för äldre

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om åtgärder mot bristen på vårdplatser inom kommunernas särskilda boendeformer för äldre.

Motivering

Det är nu cirka fem år sedan Socialstyrelsen och landets länsstyrelser publicerade den första rapporten om *Rättssäkerheten inom äldreomsorgen*. I rapporten framgick bl.a. att de äldres boendesituation var oacceptabel – speciellt för dem med särskilda behov.

Enligt en kartläggning av ej verkställda beslut och domar, samt avslag enligt socialtjänstlagen (SoL) publicerad i augusti 2005 var antalet ej verkställda beslut 5 320. Över 60 % av de ej verkställda besluten och domarna rörde kvinnor och drygt 70 % av besluten rörde personer som var 80 år eller äldre. I rapporten framkommer också att de ej verkställda besluten fördelar sig mycket ojämnt över landet. Denna situation är djupt otillfredsställande ur både människovärdes- och rättssäkerhetssynpunkt och det är ett uselt mått på hur vi i Sverige tar hand om våra äldre. Från den socialdemokratiska regeringens sida har det aviserats olika uppföljningar och åtgärder för att stärka de äldres rättssäkerhet. Regeringens utredare kom i december 2004 med förslaget att kommuner bör beläggas med sanktioner om de inte verkställer ett gynnande beslut. Vi är dock av den uppfattningen att det är den bristande tillgången på olika boendeformer som omöjliggör att beslut verkställs på ett effektivt sätt – om man samtidigt skall ta till vara på äldres rätt till valfrihet.

Antalet sjukvårdsplatser i Sverige har mer än halverats sedan slutet av 80-talet. Minskningen av landstingsvårdens sjukhusplatser har inte ersatts av en utbyggnad av kommunernas särskilda boendeformer i den omfattning som motsvarat behoven. Följderna av dessa kraftiga neddragningar tydliggörs av

Fel! Okänt namn på

den relaterade undersökningen och såväl Socialstyrelsen som länsstyrelserna anser att de äldres boendesituation är oacceptabel.

Att tillgodose behovet av en värdig vård och omsorg om de äldre är en samhällsstrategisk fråga av stor vikt. Även om äldres hälsa förbättras och de friska åren blir fler kommer behovet av särskilda boendeformer med god vård och omsorg att vara fortsatt stort när antalet äldre ökar. Många äldre människor känner idag en förklarlig oro inför framtiden och en situation med brist på platser i kommunernas särskilda boende.

Kommunerna är enligt lag förpliktade att inrätta särskilda boendeformer för service och stöd till äldre personer som har behov av det. Kommunerna har dock uppenbara svårigheter att leva upp till sin planeringsskyldighet enligt socialtjänstlagen på grund av brist på resurser. Ingen kommun torde förvägra sina äldre en plats i särskilt boende på grund av bristande förståelse för situationen eller på grund av låg ambitionsnivå. Hindret ligger i den ekonomiska verkligheten.

Kristdemokraterna anser att det måste ske en utbyggnad av antalet vårdplatser i hela landet. De nya platserna behöver tillkomma inte minst inom kommunernas särskilda boendeformer. Det kan handla om ålderdomshem, sjukhem, gruppboenden och korttids- eller växelvårdsplatser.

Det är vår uppfattning att regeringen snarast bör vidta erforderliga åtgärder för att råda bot på platsbristen inom kommunernas äldreomsorg.

Stockholm den 5 oktober 2005

Sven Brus (kd)

Yvonne Andersson (kd)